

Kindernierziekten

Buikdialyse, wat is dat? Informatie voor kinderen

We leggen je in deze folder uit wat buikdialyse is en waarom het nodig is. Een beetje ingewikkeld is dat wel. Lees het rustig door, dan wordt het vanzelf duidelijk!

Eerst nog iets over je nieren

Heb je de folder 'Als je nieren ziek zijn' al gelezen? Dan weet je dat de nieren een belangrijke taak hebben: het filteren van het bloed. Als je nieren ziek zijn, kunnen zij dit vaak niet meer zo goed doen. Soms is het dan nodig om op een andere manier het bloed te filteren. Een zo'n manier is buikdialyse.

Wat is buikdialyse?

In je buik zit een dun velletje met vele héél kleine bloedvaatjes (adertjes). Dit vel noemen we het buikvlies. Het buikvlies bedekt de organen in je buik én de holte waarin de organen liggen (de buikholte). De organen zijn bijvoorbeeld je darm en je lever. Bij buikdialyse wordt je buikvlies als een filter gebruikt. Er loopt een slangetje van het dialyseapparaat, door je buikwand heen, de buikholte in. Dit slangetje noemen we de katheter. Bij buikdialyse pompt het dialyseapparaat via dat slangetje een speciaal water naar de buikholte: de spoelvloeistof. Deze vloeistof bevat een soort suikerklontjes die zo klein zijn dat je ze niet eens kunt zien.

In je buikholte trekken de suikerklontjes als magneetjes vocht en afvalstoffen uit de bloedvaatjes van je buikvlies. Daarbij houdt je buikvlies alle gezonde stoffen en bloed tegen. Het teveel vocht en afvalstoffen, die nu in de spoelvoeistof zitten, loopt de buikholte uit, via het slangetje naar een lege zak of een speciaal afvoerputje. Om het bloed goed te filteren wordt de spoelvoeistof een aantal keer gewisseld. Als de ‘oude’ spoelvoeistof weer uit je buik is gaat er weer nieuwe spoelvoeistof in. De nieuwe spoelvoeistof wordt eerst een beetje warm gemaakt, anders is het te koud in je buik.

Het slangetje in je buik

Vóór je de allereerste keer met buikdialyse begint, moet er eerst een klein gaatje in je buik gemaakt worden, om dat slangetje doorheen te leiden. Dit gebeurt op de operatiekamer en daar merk je niks van; je bent onder narcose en ligt diep te slapen. Na de operatie word je wakker met een pleister op je buik en zie je het slangetje onder de pleister uit komen. Het slangetje kan er niet zomaar uitvallen; hij is goed vastgemaakt. Het slangetje blijft in je buik zitten en wordt elke avond opnieuw gebruikt voor de buikdialyse. Daarom is het slangetje héél belangrijk en je moet hier dus héél voorzichtig mee zijn.

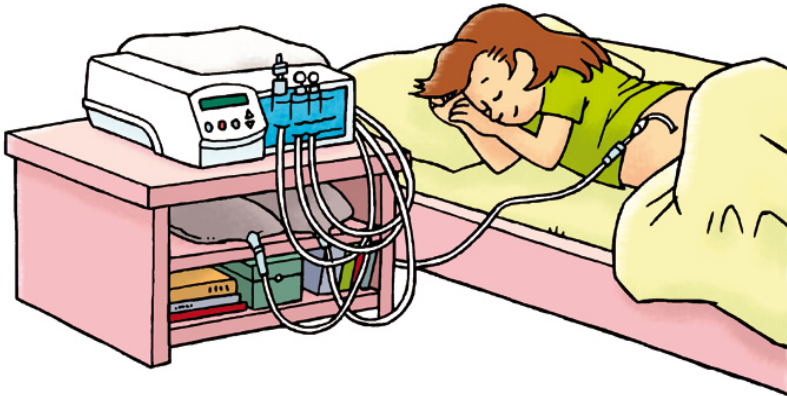

Aan het uiteinde van het slangetje zit een draaiklem en een dopje. Die gaan pas los als je aan het apparaat gaat om te dialyseren. Als je niet aan het apparaat vast zit, laat dan het dopje en het klemmetje dicht zitten. Je kunt het slangetje in een soort lus op je buik plakken. Stop het dan goed tussen je kleding. Het mag niet aan je buik hangen, anders zou het ergens achter kunnen blijven haken. Op de dialyseafdeling hebben ze ook een speciale riem waar je het slangetje in kunt doen.

Het gaatje in je buik wordt de huidpoort genoemd omdat het een klein ‘poortje’ is. Dit poortje is vlak na de operatie een klein wondje. Om het wondje goed te laten genezen mag het niet nat worden. De eerste vijf weken na de operatie mag je daarom niet in bad of onder de douche. Ook moet de huidpoort goed verzorgd worden. De eerste weken na de operatie hoeft dit nog niet zo vaak maar na 6 weken moet de huidpoort één keer per dag schoongemaakt en opnieuw verbonden worden. De verpleegkundige leert aan jou en je vader en moeder hoe jullie dit moet doen.

Krijg je ook buikdialyse thuis?

Het apparaat voor buikdialyse is niet erg groot of ingewikkeld. Aan je ouders wordt uitgelegd hoe het werkt. Zodra zij weten wat ze moeten doen kan de buikdialyse thuis gebeuren. Je kunt het apparaat ook meenemen als je op vakantie gaat of ergens een nachtje gaat logeren. Buikdialyse moet elke dag en gebeurt meestal 's nachts. Vóór je gaat slapen wordt het apparaat klaargezet met alle vloeistofzakken eraan. Dan wordt het slangetje van je buik vastgemaakt aan het slangetje van het apparaat. Daarna kan het apparaat aangezet worden en begint de dialyse.

Als je goed luistert, hoor je het apparaat steeds de spoelvloeistof je buik in- en uitpompen. Word je 's nachts wakker? Vergeet niet dat je aan het apparaat vast zit! Stap niet zomaar je bed uit, roep eerst je vader of moeder!

Als je slaapt lig je misschien wel eens per ongeluk op het slangetje. Het apparaat kan dan even geen vloeistof in of uit je buik laten lopen, dat is niet zo erg. Het apparaat gaat wél piepen, totdat jij of je vader of moeder wakker wordt. Leg het slangetje weer goed en je kunt weer lekker verder slapen! Het apparaat kan weer verder met zijn werk. 's Morgens is het apparaat klaar en worden de slangetjes er weer afgehaald. Overdag kun je dan gewoon naar school.

Wanneer mag je weer sporten en zwemmen?

Na 3 maanden na het inbrengen van het slangetje mag je weer gaan sporten. Bespreek wel altijd even met de dialyseverpleegkundige welke sport je wilt gaan doen. Zij kunnen dan tips geven waar je op moet letten. Na 3 maanden mag je ook weer gaan zwemmen maar niet overal.

Je mag **wel** zwemmen in: de zee, een gewoon zwembad of zoet water (bijvoorbeeld een meer of rivier) waarvan het water is goedgekeurd als zwemwater.

Je mag **niet** zwemmen in een extra verwarmd zwembad, een bubbelbad of in zoet water dat niet is (goed-)gekeurd als zwemwater.

Moet je voor controle naar het ziekenhuis?

Buikdialyse wordt zoals je nu weet thuis gedaan. Toch moet je minstens één keer per maand terugkomen op de polikliniek van het ziekenhuis. Je ziet dan de dokter, de dialyseverpleegkundige en de diëtiste. Zij controleren je huidpoort en slangetje en willen alles van je weten: je gewicht, je bloeddruk, hoe het met eten en drinken gaat, hoe je je voelt, hoe

het thuis gaat en op school. Je moet dan ook altijd bloed laten prikken. Het bloed wordt op het laboratorium onderzocht. Als je nog plast moet je soms ook een beetje urine inleveren.

Wil je meer weten?

Op de website van Amsterdam UMC kan je meer folders vinden die over nieren en nierziekten gaan. (www.amsterdamumc.nl) of kijk eens bij de Emma Infotheek www.amsterdamumc.nl/emmainfotheek van het ziekenhuis. Of kijk naar : www.emmakids.nl Verder kun je ook eens kijken bij de website van de nierstichting (www.nierstichting.nl) of bij de website van de Nierpatiënten Vereniging Nederland (www.nvn.nl) en bij www.cyberpoli.nl en www.nieren.nl.

Het Emma Kinderziekenhuis Amsterdam UMC voert de dialyses uit samen met Dianet. Op www.dianet.nl vind je ook meer informatie over buikdialyse.